

NEDERLANDS HUISARTSENGENOOTSCHAP

WAT DOET HET N.H.G.?

Dit nummer van „huisarts en wetenschap” komt alle huisartsen in Nederland onder ogen, zodat het niet overbodig is even bij bovengestelde vraag stil te staan. Om praktische redenen distantieer ik mij van alle activiteiten, welke worden ontplooid in bestuur, commissies en landelijke studiegroepen, aangezien slechts een klein percentage van de leden hierbij betrokken is. Voor de outsider, maar ook voor het „niet belijdende” N.H.G.-lid is het meer van nut deze vraag te beantwoorden aan de hand van ervaringen uit de periferie van het genootschap, uit de zogenaamde plaatselijke studiegroepen.

De werkzaamheden, die door de leden in het genootschap zonder uitzondering kunnen worden gedaan, vinden plaats in deze studiegroepen. Hierin legt de huisarts — lid van het N.H.G. — getuigenis af van zijn wil de doelstellingen van het genootschap te helpen realiseren: het bevorderen van de huisartsengeneeskunde en het richting geven aan de ontwikkeling daarvan op wetenschappelijk verantwoorde wijze.

De vorming van een studiegroep kan men beschouwen als een soort kristallisatieproces, waarbij geappelleerd wordt aan het eigen initiatief van het lid; met andere woorden de vorming van lokale studiegroepen is een proces van zelfwerkzaamheid, wordt wel gepropageerd door het bestuursapparaat, maar de leden moeten het zelf uitvoeren. Uiteraard is het volkomen begrijpelijk, dat velen zich niet a priori aangetrokken voelen tot het lidmaatschap van zo'n studiegroep. Men sympathiseert met de doelinstellingen van het genootschap, „voelt” — een kwestie van „klinische blik” — dat er „wat in zit”, maar verder dan het N.H.G.-lidmaatschap is men nog niet gekomen. Om tot het lidmaatschap van een studiegroep te komen, moet men naast eigen initiatief ook enig geluk hebben, immers in een studiegroep vinden elkaar mensen, die voordien veelal geen of weinig contact hebben onderhouden, zodat men maar moet afwachten of zich een goede harmonie ontwikkelt.

Er zijn natuurlijk vele omstandigheden, waardoor het eerste samenkomen van een toekomstige studiegroep een mislukking wordt; het is misschien nuttig hier dieper op in te gaan, maar dan een andere keer. Voor ons betoog vandaag is het belangrijker, dat er inderdaad lokale studiegroepen bestaan, zowel in de stad als op het platteland, waar de zaken goed marcheren. In deze studiegroepen leeft het genootschap en daar „doet het wat”, dat wil zeggen: daar zijn enkele huisartsen bijeen, die elkaar mededelingen doen op het gebied van de huisartsengeneeskunde, vertellen over hun ervaringen en in de discussie vragen naar de ervaringen van de anderen in de zin van: „Zo doe ik het, hoe doe jij het?” Men ervaart dit contact als zeer belangrijk, boeiend en stimulerend. Zo kan het gebeuren, dat men de volgende dag iets doet tijdens het werk als huisarts, dat men de vorige avond leerde van een andere huisarts.

Ik heb het voorrecht gehad eens een huiselijke bijeenkomst van een plattelands-studiegroep te mogen bijwonen. Een van de hoogtepunten die avond was voor mij het opnemen van de anamnese door een van de aanwezigen bij een patiënt, een jongen van vijftien jaren. Hoewel het opnemen van de anamnese in dit geval helemaal niet als doelbewust gekozen leermiddel fungeerde, realiseerde ik mij terdege hoe leerzaam het is eens te horen hoe een ander het doet. In de studiegroep wordt U door Uw collega een spiegel voorgehouden; hier komt U er toe om op gelijk niveau van gedachten te wisselen, meningen te poneren en te verdedigen en soms tot het inzicht te komen, dat deze nodig gewijzigd moeten worden. In de studiegroep komt de huisarts er toe beweringen op hun waarde te toetsen, onder anderen door eigen onderzoek. Ter illustratie van dit laatste diene het volgende.

In een studiegroep meende een collega, dat zijn resultaten van de behandeling van vetzuchtigen zeer bevredigend waren.

Deze bewering werd door een ander lid in twijfel getrokken en men besloot, dat beiden uit het eigen patiënten-materiaal een verslag zouden brengen over de behandeling van vetzuchtigen. Het resultaat was een tweetal voordrachten, waarbij het meningsverschil bleek te berusten op een verschillende waardering van het uiteindelijk bereikte gewicht; de een stelde als criterium een bepaald aantal kilogrammen afvallen, de ander het al dan niet bereiken van het optimale gewicht.

Men kan de in het begin gestelde vraag tot slot karakteriseren met de uitspraak van de discussieleider van een zeer actieve studiegroep: „We zijn het N.H.G. dankbaar, dat we elkaar gevonden hebben.” H.

UIT DE NOTULEN

Bestuursvergadering 9 juli 1959

De invloed van de vakanties was door de geringe opkomst wel zeer merkbaar. Bij afwezigheid van Hogerzeil fungeerde Huygen als voorzitter. Mede door de onvoltalligheid zijn op deze vergadering geen verstrekkende besluiten genomen en heeft men zich tot de afdoening van enkele lopende zaken beperkt. Vertegenwoordigers van centra waren deze keer ook niet aanwezig.

Er werden mededelingen gedaan over de „Artsendag Midden Oosten”, die in Apeldoorn zal worden belegd, terwijl door Van Nieuwenhuizen werd aangekondigd, dat in mei 1960 in het zuiden wederom een artsendag zal worden georganiseerd, gewijd aan „gericht onderzoek” en een integrale bespreking van het ulcus duodeni.

Omtrent het congres 1959 kon worden medegedeeld dat de C.W.O. zich zal belasten met de inrichting van een tentoonstelling van dissertaties door huisartsen geschreven, welke een grondslag zou kunnen vormen voor een eigen bibliotheek. Voor de inrichting van een tentoonstelling van praktijkruimte voor de huisarts is de beschikking verkregen over een lokaliteit in het Willem Arntsz Huis. Op het congres zal tevens gelegenheid bestaan een besluit te nemen over een door het N.H.G. uit te reiken jaarlijkse prijs.

Met grote belangstelling heeft de vergadering geluisterd naar de ervaringen van Van Lidth de Jeude op de „Conference on Mental Hygiene Practice” te Helsinki, die door hem als regeringsafgevaardigde werd bijgewoond. Over de wijze waarop een verslag hierover zal worden gepubliceerd, zal later een besluit worden genomen.

Bestuursvergadering 13 augustus 1959

Het rapport van de subgroep Instrumentarium van de studiegroep Praktijkvoering is thans verschenen en zal wellicht binnenkort ter kennis van de leden worden gebracht.

Het bestuur zag zich genooddaakt in deze vergadering afscheid te nemen van Frese, die als voorzitter van de redactiecommissie van „huisarts en wetenschap” aftreedt. Onder zijn leiding is het blad uitgegroeid tot wat het nu is en een deel van de goodwill die het N.H.G. thans geniet is aan het verenigingsorgaan, en daarmee ook aan Frese, te danken. Hogerzeil heeft de erkentelijkheid van het genootschap tegenover Frese onder woorden gebracht en hem, onder applaus van de vergadering, het in zilver uitgevoerde embleem van het N.H.G. opgespeld. Met algemene instemming heeft het bestuur op eenstemmig advies van de redactiecommissie, Hofmans tot opvolger van Frese benoemd. In verband met deze nieuwe functie, die zeer veel tijd vergt, heeft Hofmans gemeend zich uit het bestuur van het N.H.G. te moeten terugtrekken (ofschon hij qualitate qua daaraan met adviserende stem verbonden blijft).

Het a.s. congres zal dus in twee bestuursvakatures moeten voorzien, namelijk die van Van Deen en van Hofmans. Het aftreden van Frese maakt ook een einde aan zijn vertegen-